

Στις 2.7.12 έγινε στην Αθήνα, στην πρεσβεία της Ουγγαρίας, Ημερίδα αφιερωμένη στην προσωπικότητα και το ανθρωπιστικό έργο του Ραούλ Βάλλενμπεργκ, με αφορμή τη συμπλήρωση 100 χρόνων από τη γέννησή του. Πρόκειται για τον Σουηδό διπλωμάτη ο οποίος έσωσε χιλιάδες Εβραίους της Ουγγαρίας στη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Η πρωτοβουλία της Ημερίδας οφείλεται στην πρέσβειρα της Ουγγαρίας Εστερ Σαντόρφι, σε συνεργασία με τις πρεσβείες του Ισραήλ και της Σουηδίας. Όπως είναι γνωστό, ο Ραούλ Βάλλενμπεργκ υπηρέτησε ως Γραμματέας στην πρεσβεία της Σουηδίας στη Βουδαπέστη το 1944 και με υπεράνθρωπες -όπως και εξαιρετικά συντονισμένες- προσπάθειες οργάνωσε μία επιτυχημένη επιχείρηση διάσωσης Εβραίων της Ουγγαρίας: εξέδιδε ψεύτικα διαβατήρια ενώ παράλληλα μίσθωνε κτίρια για λογαριασμό της πρεσβείας τα οποία -νοούμενα ως «σουηδικό έδαφος»- χρησιμοποιούσε ως ασφαλή καταφύγια για Εβραίους. Ο Βάλλενμπεργκ συνελήφθη τον Ιανουάριο του 1945 από τον Κόκκινο Στρατό και κρατήθηκε από τις Σοβιετικές Αρχές ως ύποπτος κατασκοπείας. Έκτοτε χάθηκαν τα ίχνη του αφήνοντας πολλά ερωτηματικά για την τύχη και το θάνατό του. Το θέμα αποτέλεσε για πολλές δεκαετίες μεταπολεμικά αντικείμενο έρευνας, χωρίς συγκεκριμένο αποτέλεσμα.

Ωστόσο, το παράδειγμά του μπορεί να δώσει το έναυσμα για τη μελέτη πολλών και διαφορετικών πτυχών της ευρωπαϊκής ιστορίας της Γερμανικής Κατοχής και του Ολοκαυτώματος. Αυτό κατέδειξαν με τις εισηγήσεις τους οι ιστορικοί και οι ερευνητές από το Ισραήλ, την Ουγγαρία και την Ελλάδα που συμμετείχαν στην Ημερίδα. Οι εργασίες ξεκίνησαν με χαιρετισμούς εκ μέρους των διοργανωτών, της πρέσβειρας της Ουγγαρίας Εστερ Σαντόρφι, του πρέσβη της Σουηδίας Χακάν Μάλμκβιστ και της επιτετραμμένης του Ισραήλ Τάμι Μπεν Χαΐμ. Στη συνέχεια, εκ μέρους του Εβραϊσμού της Ελλάδος, χαιρέτισαν με σύντομες ομιλίες τους η γεν. γραμματέας του ΚΙΣΕ κα Ντόνα Λίλιαν Καπόν και ο πρόεδρος της Ι.Κ. Αθηνών κ. Βεν. Αλμπάλας. Όπως χαρακτηριστικά τόνισε στην προσφώνησή της η γ.γ. του ΚΙΣΕ αναφερόμενη στη σημασία της προβολής του έργου του Βάλλενμπεργκ: «Τέτοιοι άνθρωποι, παρόμοιες προσφορές προς τους συνανθρώπους, αξίζει να παρουσιάζονται συνεχώς και να φωτίζουν την ανθρωπότητα σε ώρες δύσκολες, αλλά και σε ώρες ειρήνης. Αυτό κάνουμε μέσα απ' την ψυχή μας σήμερα. Παράλληλα, και γι' αυτό συγχαίρω όσους είχαν την πρωτοβουλία για το σημερινό σεμινάριο, μας δίνεται η ευκαιρία μαζί με την τιμή προς τον Βάλλενμπεργκ, να επαναφέρουμε τα θέματα της μισαλλοδοξίας, του μη σεβασμού της ανθρωπίνης ζωής, του ρατσισμού και του αντισημιτισμού τα οποία και σήμερα απασχολούν και προβληματίζουν ολόκληρη την ανθρωπότητα».

Ακολούθησε προβολή ντοκυμαντέρ για τον Βάλλενμπεργκ και κατόπιν εισηγήσεις από: την διευθύντρια του Ιστορικού και Διπλωματικού Αρχείου του υπουργείου Εξωτερικών κα Φωτεινή Τομαή, με θέμα «Ηθική και Διπλωματία», τον υπεύθυνο βιβλιοθηκών του Γιαντ Βασέμ Ρόμπερτ Ρόζετ, για τη γενοκτονία των Εβραίων της Ουγγαρίας και τον Βάλλενμπεργκ, τον ιστορικό του Κέντρου Μνήμης Ολοκαυτώματος της Βουδαπέστης Λάζλο Σοζ, με θέμα «Τρόποι Αντίστασης και

Διάσωσης στην Ουγγαρία του 1944», τον πρέσβη της Σουηδίας Χακάν Μάλμκβιστ, με θέμα «Στην υπηρεσία της ανθρωπότητας: Η κληρονομιά του Ραούλ Βάλλενμπεργκ», τον ερευνητή Δρα Πωλ Ισαάκ Χάγουελ με θέμα «Η κληρονομιά του Βάλλενμπεργκ στις νεότερες γενιές -στο ελληνικό πλαίσιο», τον βοηθό Συνήγορο του Πολίτη Βασίλη Καρύδη με θέμα τα ανθρώπινα δικαιώματα. Στα συμπεράσματα της Ημερίδας αναφέρθηκε η διευθύντρια του Εβραϊκού Μουσείου Ελλάδος κα Ζανέτ Μπαττίνου, η οποία εστίασε στο μήνυμα του παραδείγματος του Βάλλενμπεργκ, τονίζοντας παράλληλα τη σημασία των εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την ιστορία του Ολοκαυτώματος.